Govern d'Andorra

Informe

MEMÒRIA 2024

Autoritat Central- Servei Especialitzat d'Adopcions

Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública
Andorra la Vella 17 de març del 2025

Signat electrònicament
Ester Cervós Isern
Secretària Estat Afers Socials

1. NATURALESA

L'adopció és un procés legal, psicològic i social, que permet integrar a un infant, en el sí d'una família en la qual no ha nascut, com a context idoni per assolir el seu desenvolupament integral.
Aquest procés vetlla sempre per l'interès superior de l'infant i pel seu benefici, per sobre de qualsevol altre, per legítim que aquest sigui, per tant, l'adopció nacional i internacional és considerada com una mesura de protecció que ha de respondre sempre en interès superior de l'Infant, sense que es tinguin en compte altres interessos aliens al mateix.

A Andorra totes les funcions relatives a les adopcions les exerceix el Departament d'infància i adolescència del Ministeri d'Afers socials per mitjà de l'Autoritat Central-Servei Especialitzat d'Adopcions, tal i com s'especifica al Decret 224/2024, del 29-5-2024, d'estructuració i de delimitació de competències del Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública.

A nivell nacional els infants susceptibles de ser adoptats són tutelats per l'organisme responsable de la seva protecció, delegada a la Direcció d'infància i adolescència del ministeri competent dels Afers socials..

Per adoptar un infant a nivell internacional cal que l'Autoritat central tingui establerts Convenis o acords de Cooperació amb d'altres Estats signataris del Conveni de la Haia (prioritàriament). Cal tenir en compte que és un procés força complex doncs es conjuguen, com a mínim, dues legislacions diferents i la participació acurada dels organismes competents dels dos països que intervenen; el del país d'origen de l'Infant i el del país receptor.

El procés legal d'adopció d'infants està regulat per la Llei 30/2022, del 21 de juliol, qualificada de la persona i de la família i en el Conveni relatiu a la Protecció del Menor i a la Cooperació en Matèria d'Adopció Internacional, signat a la Haia el 29 de maig de 1993, que vetlla per establir les garanties necessàries perquè tot el procés es faci en interès superior de l'infant.

2. JUSTIFICACIÓ DEL PROGRAMA

La Convenció sobre els drets de l'infant, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides, el 20 de novembre de 1989, i ratificada per l'Estat andorrà el 2 de gener del 1996, en els seus articles 20 i 21, regula el dret a la protecció i assistència especials, per part

dels estats, dels infants mancats temporalment o permanentment del medi familiar o quan motius d'interès superior exigeixen que no romanguin en aquest medi.

Així mateix, preveu l'adopció com una de les possibles formes de fer efectiu aquest dret i reitera el principi bàsic de la Convenció de vetllar perquè les adopcions tinguin sempre com a consideració primordial l'interès superior del nen.

Marc legislatiu vigent:

- Constitució del Principat d'Andorra del 14 de març de 1993.
- Convenció sobre els drets de l'infant, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989.
- Conveni relatiu a la protecció dels infants i a la cooperació en matèria d'adopció internacional fet a la Haia el 29 de maig del 1993, al qual el Principat d'Andorra es va adherir mitjançant instrument de ratificació dipositat el 2 de gener de 1996 i entrant en vigor l'1 de febrer de 1996.
- Decret del 03/01/2013 de modificació del Reglament d'adopció.
- Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets dels infants i els adolescents.
- Llei 30/2022, del 21 de juliol, qualificada de la persona i la família.
- Decret 224/2024, del 29-5-2024, d'estructuració i de delimitació de competències del Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública

3. PERSONES BENEFICIÀRIES I DESTINATARIS DEL PROGRAMA

Infants en especial situació de vulnerabilitat, risc social i/o abandó, el nucli familiar dels quals no pot garantir les condicions per al seu desenvolupament integral ni la cobertura de les seves necessitats.

Els destinataris del programa són aquelles persones o famílies amb residència legal i efectiva a Andorra que vulguin adoptar un infant o adolescent en situació d'abandó que reuneixi els requisits legalment establerts.

Així mateix, s'adreça a qualsevol persona, entitat, institució o organisme públic (nacional o internacional) que tingui relació amb l'adopció o el procés adoptiu.

4. OBJECTIUS DEL PROGRAMA

L'establiment d'una mesura de protecció a la infància que proporcioni una família definitiva a nens, nenes i adolescents que, per determinades circumstàncies no poden romandre a la seva família d'origen.

5. FUNCIONS

Servei de formació i valoració

- Organitza, elabora i executa la formació adreçada a les famílies que es postulen per adoptar.
- Realitza la valoració i determina la idoneïtat o la desestimació d'aquesta, de la persona o persones que efectuen la demanda d'adopció.
- En adopció nacional, organitza el procés d'assignació, la proposta i valora l'adequació.
- Acompanya, orienta i assessora a la persona o famílies durant tot el procés adoptiu (abans, durant i després).

Servei d'Atenció postadoptiva

- Organitza, gestiona, i executa el Servei d'atenció postadoptiva, d'acord a la legislació vigent.
- Realitzar el seguiment psicosocial dels infants adoptats d'acord a la legislació vigent als països d'origen.
- Atén i realitza l'acompanyament de les persones adoptades al llarg del seu cicle vital (infància, adolescència, joventut, adultes i vellesa).
- Planifica, organitza i realitza les sessions de treball amb les famílies, per tal de potenciar la formació com un espai idoni per intervenir respecte les dificultats que puguin sorgir durant el procés.
- Assessora a d'altres professionals que formen part del procés d'integració dels infants adoptats (escoles, personal sanitari, professionals de lleure, familiars, etc.).

Servei de Recerca d'orígens

- Gestiona, organitza, desenvolupa i executa el Servei de recerca d'orígens d'acord la legislació vigent.
- Coordina les actuacions en la de Recerca d'orígens amb les autoritats competents administracions i entitats públiques i els professionals.
- Estableix i revisa periòdicament els Protocols d'actuació del procés de Recerca d'orígens, segons la legislació de cada país d'origen i la legislació andorrana

- Gestiona les demandes de les famílies biològiques tant per la informació i/o futurs retrobaments (nacional i internacional) i mediació en la recerca dels orígens.
- Ofereix suport i acompanyament especialitzat durant tot el procés de Recerca d'orígens, coordinant les accions amb d'altres Autoritats centrals, professionals i estaments públics..
- Com Autoritat Central recepciona, filtra i inspecciona les demandes de Recerca d'orígens de països tercers.

Funcions de l'Autoritat central

- Proposa, coordina i estableix amb les autoritats competents, Convenis bilaterals i de cooperació amb països a nivell internacional
- Organitza, gestiona, elabora i tramita la proposta d'adopció internacional prop dels Estats d'origen autoritzats.
- Vetlla pel compliment de les directives internacionals en matèria d'adopció.
- Elabora i proposa el marc jurídic que envolta l'adopció a Andorra (nacional i internacional)
- Organitza, executa i realitza l'auditoria del procés d'acreditació de les ECAI's per tramitar adopcions internacionals al Principat d'Andorra.
- Gestiona i tramita expedients internacionals i realitza el seguiment dels mateixos, amb l'Autoritat central d'origen on va dirigit l'expedient.
- Elabora informes internacionals derivats dels acords establerts i els compromisos adquirits (Informes i Qüestionaris en el marc del Conveni de la Haia, qüestionaris del ISS, etc.).
- Realitza la coordinació, participa a les sessions de treball i participa en reunions periòdiques amb les Autoritats Centrals competents.
- Participa al Comitè Internacional de Dret Internacional privat de la Haia com a estat membre en tot el relatiu a les adopcions.
- Respon a les demandes d'informació motivades per altres Autoritats centrals o autoritats públiques competents, en matèria d'adopció.

6. RECURSOS HUMANS

Equip psicosocial

1 treballador social

1 psicòleg

AUTORITAT CENTRAL - SERVEI ESPECIALITZAT D'ADOPCIONS

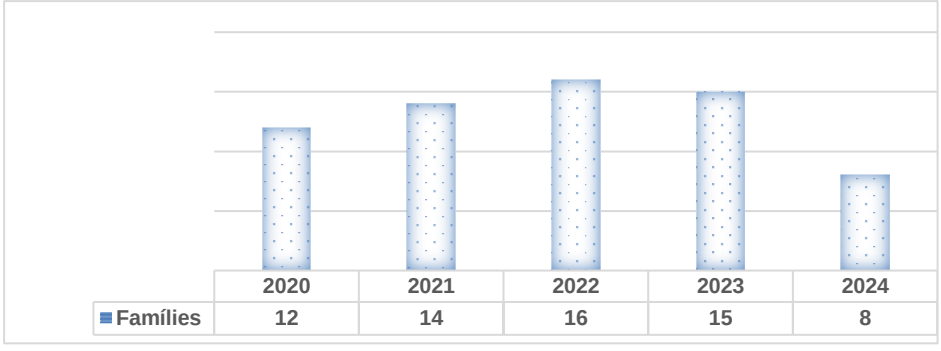
Quadre resum

Adopció	Núm. Famílies
Famílies en procés de valoració	4
Famílies a l'espera d'assignació	-
Famílies interessades en adopció	8
Adopcions realitzades	2 Nacionals
Tota Adopció :	14
Postadopció	**Núm. Famílies**
Famílies en seguiment post adoptiu	50
Infants, adolescents i joves en seguiment postadoptiu	20
Total Post adopció :	70
Total	**84**

Aquest any 2024 es continua amb la situació atípica de no tenir cap família en espera de rebre assignació d'una adopció.

Durant l'any 2024, les dues adopcions nacionals registrades han tingut lloc com a conseqüència de renúncies voluntàries efectuades en el moment del part.

Tot i que l'adopció nacional en anys anteriors ha estat significativa, cal recordar que amb l'entrada en vigor el dia 17/02/2023, de la llei 30/2022, del 21 de juliol, qualificada de la persona i de la família, ja no és requisit indispensable realitzar una valoració psicosocial en el procés judicial per a l'adopció del fill del cònjuge, motiu pel qual, no es computen les adopcions anomenades "intrafamiliars" al registre d'adopcions del Servei especialitzat d'adopcions

El 2024 s'ha registrat una disminució significativa en el nombre de famílies que han optat per processos d'adopció. Aquest descens està directament relacionat amb diversos factors, entre els quals destaca la reducció de països amb convenis i acords establerts per a l'adopció internacional (Brasil i Equador) i, els requisits imposats per alguns països en relació amb el perfil dels infants en situació de ser adoptats (edat, discapacitats, situació de salut, etc.) dificultant així l'accés a aquests processos per part de les famílies. Aquest context reflecteix un canvi en la dinàmica de l'adopció a nivell internacional, que planteja nous reptes a nivell institucional i per a aquelles famílies que volen ser pares i/o mares a través de l'adopció.

a) Sessions de formació realitzades al llarg del 2024

Durant aquest any s'han realitzat un total de 24 sessions formatives a famílies.

La formació prèvia al procés d'adopció té com a finalitat proporcionar als futurs adoptants una comprensió clara, tècnica i integral sobre els diferents aspectes implicats en l'adopció, i tenen com a objectius:

a) Conèixer les fases del procés d'adopció: Informar detalladament sobre les etapes administratives legals que comporta el procés, així com els terminis i les responsabilitats associades.
b) Comprendre les característiques dels infants en situació d'adoptabilitat: Proporcionar coneixements sobre les característiques i necessitats dels nens susceptibles d'adopció, incloent-hi aspectes emocionals, mèdics, psicològics i culturals.
c) Analitzar la realitat adoptiva: Reflexionar sobre els desafiaments, els beneficis i les implicacions a llarg termini de l'adopció per a les famílies i els infants, promovent una visió realista i informada.
d) Explorar els països d'origen i els seus requisits específics: Oferir informació detallada sobre els països en els quals es pot postular, incloent-hi la normativa internacional, els requisits legals, les condicions socials i culturals, i les polítiques d'adopció vigents.
e) Facilitar una decisió informada: Proporcionar els elements necessaris perquè els participants puguin valorar, si volen o no continuar amb el procés, tot respectant el caràcter obligatori de la formació com a pas previ.

Aquestes sessions formatives busquen assegurar que els adoptants potencials comptin amb una base sòlida de coneixements per afrontar el procés amb responsabilitat, maduresa i un compromís realista amb l'adopció.

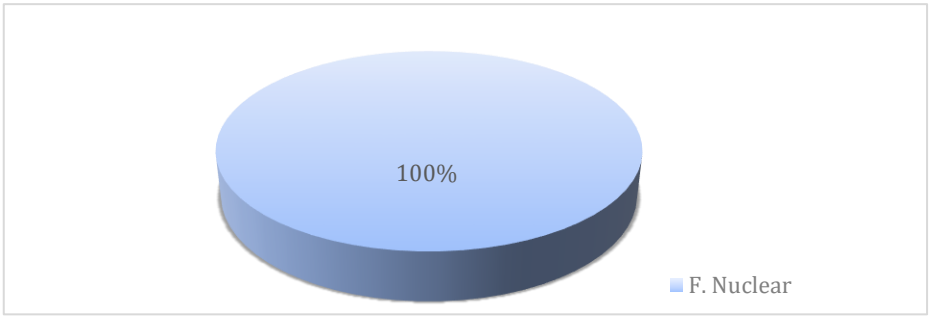
Organització de les sessions de formació
(Nombre de sessions realitzades 24)

b) Perfil de famílies en procés de valoració al 2024

b.1) Tipus de família (n=4)

De les famílies que han estat en alguna de les fases del procés de valoració en el decurs de l'any 2024, el 100% corresponen a famílies nuclears, dues de les quals amb fills a càrrec.

b.2) Nacionalitat de les persones sol·licitants en el procés de valoració (n=8)

Nacionalitat	Sol·licitants	%
Andorrana	5	62
Espanyola	3	38
Total persones	8	100%

Aquest 2024 s'ha invertit la tendència dels darrers anys, sent la nacionalitat andorrana la que predomina per sobre d'altres nacionalitats.
Recordar que l'accés a iniciar un procés adoptiu l'estableix el país de residència (legal i efectiu) i no la nacionalitat, com és mal entén habitualment.

b.3) Característiques principals de les famílies (n=4)

En aquest darrer quadre es mostren com a característica important del nucli familiar, si les famílies ateses tenen fills biològics o pel contrari accedeixen a la maternitat i/o paternitat mitjançant l'adopció.

Situació	Famílies	%
Famílies sense fills	2	50
Famílies amb fills	2	50
Total	4	100%

Les valoracions psicosocials es poden considerar com un recurs per poder madurar conjuntament amb la família el seu projecte familiar.

En aquest sentit, algunes valoracions seran de caràcter longitudinal, és a dir, en molts casos es pot arribar a la conclusió que cal esperar un temps per poder respondre de manera adequada als requeriments marcats per l'adopció. Aquest factor ens porta a la situació en la que algunes famílies poden suspendre temporalment la seva valoració d'idoneïtat per aprofundir en la maduració alguns factors del seu projecte.
Per tant, per a que una família sigui declarada idònia per a l'adopció s'exigeix, a més d'un seguit d'aptituds, una disposició especial en forma de motivacions, actituds i expectatives cap a l'infant que es desitgi adoptar. L'adopció és quelcom més que cuidar i educar, és també la capacitat de donar resposta a les necessitats que presenta un infant que ha estat

negligit i abandonat o separats de la seva família biològica, donant-li un lloc com a fill o filla en el sí de la família que implica la seva acceptació incondicional.

SERVEI D'ATENCIÓ A LES PERSONES

a) Característiques de les adopcions al llarg de l'any 2024

a.1) Infants (n=2)

Origen de l'Infant	Nombre d'adopcions
Nacional	2
Internacional	-
Total	2

Durant l'any 2024, s'han realitzat 2 adopcions d'àmbit nacional.

a.2) Sexe (n=2)

Gènere	Infants	%
Masculí	1	50
Femení	1	50
Total	2	100

a.3) Edats (n=2)

Edat	Infants	%
Entre 0-3 anys	2	100
Entre 4-6 anys	-	
Entre 7-9 anys	-	-
Entre 10-12 anys	-	-
Entre 15-17	-	-
Total	2	100

b) Seguiment postadoptiu 2024

En el decurs del 2024 s'han realitzat un total de 776 intervencions, entre les quals es contemplen les pròpies amb als infants, joves i adults adoptats, les de les seves famílies, les coordinacions amb d'altres professionals vinculats a l'expedient, etc.

Enguany el nombre d'intervencions realitzades s'ha minvat en un 11% aprox. en relació al 2023, fet que podria estar relacionat amb la reducció del nombre d'expedients i demandes rebudes de persones adoptades.

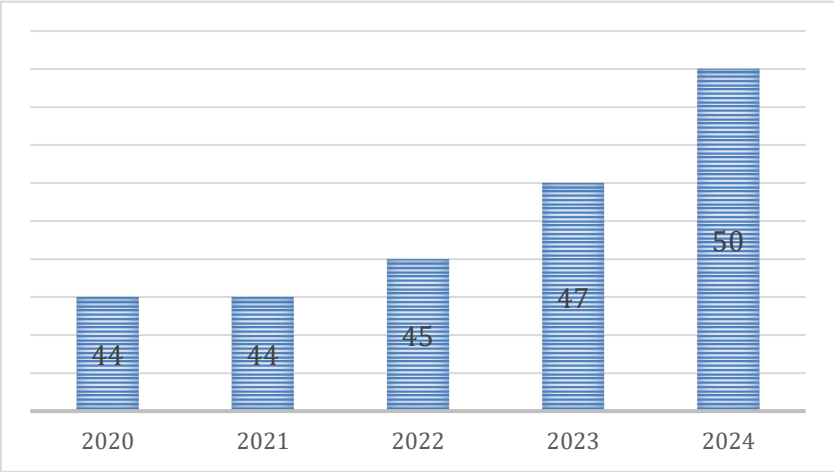
b.1) Nombre de famílies en seguiment postadoptiu 2024 (n=50)

Origen	Famílies	%
Nacional	10	20
Internacional	40	80
Total	50	100%

Les sessions de post adopció amb les famílies tenen com a finalitat principal oferir un espai d'acompanyament i suport tant per a les famílies com per als adoptats, abordant les necessitats emocionals, socials i educatives que puguin sorgir.
Les demandes més habituals que realitzen les famílies es poden agrupar en diferents tipologies:

a) Demandes emocionals i relacionals: Preocupacions relacionades amb l'adaptació dels infants, dificultats per establir vincles segurs, o inquietuds sobre la gestió d'emocions.
b) Dificultats conductuals: Consultes sobre conductes desafiants, impulsivitat, manca de límits o reaccions que poden estar vinculades amb experiències adverses anteriors a l'adopció.
c) Aspectes relacionats amb la identitat i culturals: Necessitat d'acompanyament en la comprensió i construcció de la identitat i origen, especialment en adopcions internacionals o en famílies on conviuen diferents bagatges culturals.
d) Aspectes legals o administratius: Dubtes relacionats amb el compliment de requisits legals o tràmits vinculats a l'adopció internacional.

b.2) Comparatiu de les famílies en seguiment postadoptiu 2024

b.3) Persones adoptades en seguiment postadoptiu 2024 (n=20)

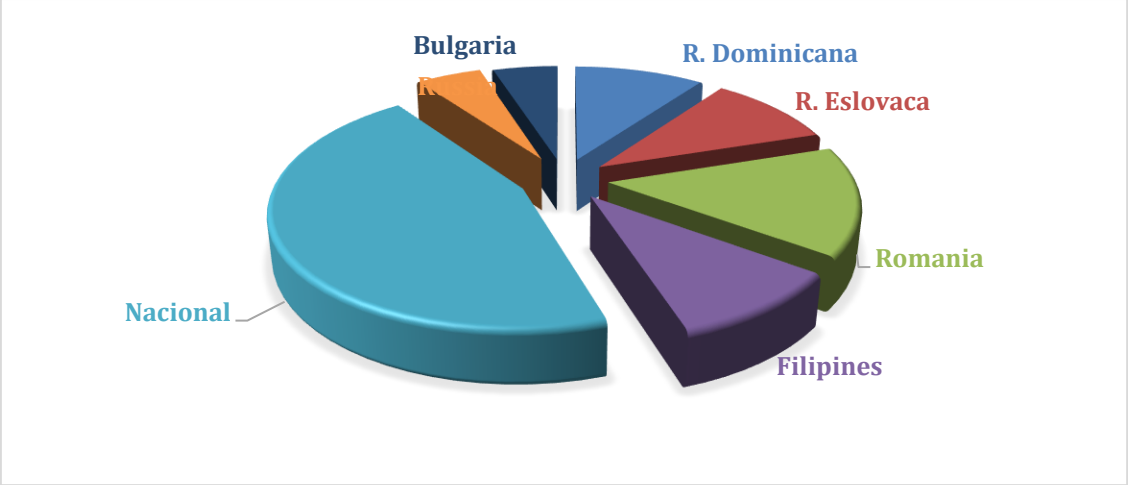
Origen	Persones	%
A. Nacional	9	45
A. Internacional	11	55
Total	20	100%

Aquest 2024 han estat 20 les persones adoptades prop de les quals s'ha realitzat seguiment postadoptiu.

L'atenció post adoptiva té un paper clau a l'hora de facilitar processos d'adaptació i de resolució emocional en persones adoptades al llarg de les diferents etapes de la vida. Aquesta atenció no només aborda necessitats immediates després de l'adopció, sinó que ofereix acompanyament i suport en els reptes que poden sorgir a mesura que les persones adoptades maduren i afronten diverses transicions vitals, oferint un enfocament integral que abasta tant les necessitats immediates com les a llarg termini, garantint que les persones adoptades i les seves famílies tinguin les eines necessàries per afrontar cada etapa de la vida.

b.4) Origen de les persones en seguiment postadoptiu al 2024 (n=20)

Origen	Persones	%
Nacional	9	45
Romania	3	15
República Eslovaca	2	10
Filipines	2	10
Rússia	1	5
República Dominicana	2	10
Bulgària	1	10
Total	20	100%

El 15% (3 infants) de les persones que es troben en seguiment postadoptiu ho estan en el marc de l'atenció post adoptiva obligatòria a nivell internacional establerta per acord/ conveni amb els Estats d'origen respectius.

En relació a les dades, cal destacar que el 50% són expedients de persones adoptades a nivell nacional, i respecte les edats, el 65% de les persones ateses són major de 18 anys.

Com en anys anteriors s'observa una proporció creixent de les persones majors d'edat que s'apropen al servei d'atenció postadoptiva.

b.5) Característiques de les persones en seguiment postadoptiu (n=20)

Edat	Adoptats/des	%
Entre 0-3 anys	1	**5**
Entre 4-6 anys	3	**15**
Entre 7-10 anys	2	**10**
Entre 11-14 anys	1	**5**
Entre 15-17 anys	-	
+18 anys	13	**65**
Total	20	100%

Gènere	Adoptats/des	%
Femení	8	**40**
Masculí	12	**60**
Total	20	100%

El fet que un nombre elevat de les persones que sol·liciten intervenció siguin persones adultes reflecteix la complexitat de l'experiència adoptiva, que sovint s'intensifica en aquesta etapa evolutiva. Aquesta realitat posa de manifest la necessitat de reforçar el suport continuat, no només durant la infantesa, sinó també en etapes posteriors, per ajudar les persones adoptades a viure plenament la seva realitat i superar possibles dificultats.

A trets generals les demandes relatives continuen estant relacionades amb la recerca i interès pels orígens i conseqüentment, per la inquietud que genera als propis adoptats la construcció de la seva identitat, que demanen un assessorament en l'abordatge del fet adoptiu, que englobem en els àmbits següents:

a) Construcció de la identitat en l'edat adulta

   Durant l'adolescència i la joventut, molts adoptats poden evitar abordar certes qüestions relacionades amb l'adopció perquè estan centrats en altres aspectes del desenvolupament, com la socialització o l'educació. A l'edat adulta, amb més maduresa, sorgeix sovint la necessitat de respondre a preguntes sobre la pròpia identitat i origen, especialment en moments clau (en formar una família, en tenir fills o en situacions de crisi personal, entre d'altres).

b) Cerca dels orígens biològics

   Moltes persones adoptades senten una necessitat creixent de conèixer la seva història biològica a mesura que es fan grans per trobar sentit a les seves vivències o entendre millor d'on provenen i qui són.

c) Dificultats no resoltes en etapes anteriors

Les famílies adoptives poden haver evitat parlar obertament sobre l'adopció per por de provocar malestar. Això pot conduir a una manca de resolució d'aspectes emocionals que poden aparèixer de manera intensa a l'edat adulta.

d) Dificultats d'integració social

En casos d'adopcions internacionals, els adoptats poden trobar barreres addicionals relacionades amb la discriminació o la manca de pertinença cultural, especialment en moments de transició a l'adultesa.

c) Seguiment estipulat d'obligatori compliment acordat amb les Autoritats Centrals d'origen dels infants i adolescents adoptats

Els informes de seguiment exigits pels estats d'origen dels infants, tenen per objecte conèixer la integració de l'infant o l'adolescent en la seva família adoptiva.

Països	Nombre d'informes	Durada
Colòmbia	1er Informe als 3 mesos (1 informe) posteriorment cada 6 mesos (4 informe)	Durant 2 anys
Filipines	1 Informe cada 2 mesos (3 informe)	Durant 6 mesos
República Dominicana	Inicialment als 6 mesos (4 informe) 1 informe a l'any (3 informe)	Durant 5 anys
República Eslovaca	1 informe mensual (1 informe) 1 informe trimestral (6 informe) 1 informe als 10, 12, 14, 16 i 18 anys (8 informe)	Fins als 18 anys
Xile	4 informes semestrals (4 informe)	Durant 2 anys
Adopció nacional	1 informe (1 informe)	6 mesos

El seguiment postadoptiu, és una eina essencial per avaluar el desenvolupament de l'infant en el seu nou entorn familiar.

FUNCIONS DE L'AUTORITAT CENTRAL

Andorra va ratificar el Conveni relatiu a la Protecció dels Infants i a la Cooperació en matèria d'Adopció Internacional, fet a la Haia al 1993, que estableix garanties en el procediment

d'adopció internacional y que ens vincula amb els diferents països d'origen dels nens i nenes adoptats.

Durant el darrer període l'Autoritat central d'Andorra com a únic interlocutor i representant de l'estat andorrà en matèria d'adopció internacional ha realitzat 114 gestions, entre les quals hi ha representació a la Conferència de dret internacional provat de la Haia, interlocució amb Autoritats Centrals, i coordinacions amb responsables tant de departaments afins a processos d'adopcions (batlles, fiscals, registre civil, ambaixades, consolats, etc.), com responsables d'entitats adoptives públiques i privades fora de l'estat andorrà.

a) Països amb acord de col·laboració

Països	Data de l'acord	Autoritat Central
Colòmbia	2000	Autoritat Central – ICBF (tramitació directe) - Instituto Colombiano de Bienestar Familiar-
Filipines	2001	Autoritat Central - Autoritat Nacional d'Atenció a la Infància (NACC- National Authority for Child Care) –
República Dominicana	2006	Autoritat Central – CONANI (tramitació directe) - Consejo Nacional para la Niñez y la Adolescencia-
República Eslovaca	2014	Autoritat Central – CIPC (tramitació directe) - Centre for the International Legal Protection of Children and Youth-
Xile	2016	Autoritat Central –(tramitació directe) – Servicio de Protección Especializada a la Niñez y Adolescencia "Mejor Niñez"